

بسم الله الرحمن الرحيم

کندینه

روستایی به قدمت تاریخ

ایمان احمدی

انتشارات سروارامین

نشر

سردار امین

Sardar Amin Publishers

سرشناسه : احمدی، ایمان، ۱۳۶۱ -

عنوان و نام پدیدآور: گندمینه روستایی به قدمت

تاریخ / ایمان احمدی؛ ویراستار سپهر اسحقی.

مشخصات نشر : کرج: سردار امین، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۳۵۴ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

شابک : ۷-۰-۹۴۰۲۲-۹۶۲۲-۹۷۸.

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع: گندمینه

Gandomineh (Iran)

رده بندی کنگره : DSR۲۰۵۱

رده بندی دیویی : ۹۵۵/۵۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۵۹۳۲۲

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب:

گندمینه روستایی به قدمت تاریخ

ایمان احمدی

ویراستار: سپهر اسحقی

طراح جلد: مبین آقامیرکریمی

صفحه آرایی: متین آقا میرکریمی

ناشر: انتشارات سردار امین

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ناظر ادبی: رامین نورانی آتشگاه

شابک: ۷-۰-۹۴۰۲۲-۹۶۲۲-۹۷۸

نوبت چاپ: اول پاییز ۱۴۰۰

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۹	مقدمه.....
۹	موقعیت جغرافیایی روستا.....
۱۱	کوههای روستا.....
۱۵	رودهای روستا.....
۱۵	آب وهوا.....
۱۷	نزولات جوی.....
۲۲	قناتها و چشمه سارهای روستا.....
۲۵	پوشش گیاهی و جانوری.....
۲۶	تاریخ روستا.....
۲۶	تاریخچه آرامنه.....
۲۸	حضور آرامنه در روستا.....
۲۹	نامگذاری روستا.....
۳۰	تاریخچه تشکیل روستا.....
۶۳	موقعیت جغرافیایی بختیاری.....
۶۵	پیشینه نژادی لرهای بختیاری.....
۶۶	تقسیمات طایفه ای در قوم بختیاری.....
۶۸	ساختار قوم هفت لنگ بختیاری.....
۶۸	ساختار ایل هفت لنگ.....
۷۰	طایفه زراسوند.....
۷۱	تیره احمد خسروی.....
۷۲	طایفه توشمال.....
۷۲	طایفه موری.....

۷۳	ایل بایی:
۷۵	ایل جنگروی:
۸۰	تیره سادات روستای گندمینه:
۸۴	تقسیمات طایفه ای در ایل بختیاری:
۸۶	ساختار قدرت در ایل بختیاری:
۹۶	سنگ نوشته روستای گندمینه:
۹۸	مکانهای تفریحی روستای گندمینه:
۹۸	تخت ویلو (تخت خسرو):
۱۰۳	لاله های واژگون تخت ویلو:
۱۰۶	بخش مسکن و جمعیت:
۱۰۶	مسایل امنیتی روستا در گذشته:
۱۱۰	مسکن:
۱۱۳	معماری روستایی:
۱۱۴	معماری داخلی بناهای قدیمی روستا:
۱۱۸	ساختار کننده یا کل:
۱۲۰	مهاجرت:
۱۲۲	اقتصاد روستایی:
۱۲۲	شغل در روستا:
۱۲۴	کشاورزی:
۱۲۶	کاشت داشت و برداشت محصولات در گذشته:
۱۲۶	برداشت:
۱۲۸	خرمن و ندین:
۱۳۰	حمل و نقل محصولات:

۱۳۱	خرمن کوبی:
۱۳۳	مکانیزاسیون کشاورزی در روستا:
۱۳۵	گیاه شناسی گیاه درمانی سنتی در روستا:
۱۳۵	دامداری:
۱۳۹	فراورده های دامی:
۱۴۰	قالی بافی در روستا:
۱۴۹	پخت نان:
۱۵۲	انواع نان:
۱۵۴	سایر مشاغل:
۱۵۶	بخش سیاسی اجتماعی:
۱۵۶	روابط و سازمانهای سیاسی اجتماعی در روستا:
۱۵۷	طبقات اجتماعی روستا:
۱۵۹	نظام خانواده:
۱۵۹	۱- خانواده گسترده:
۱۶۱	۲- خانواده مختلط:
۱۶۲	۳- خانواده هسته ای:
۱۶۴	۴- خانواده ناقص:
۱۶۶	ازدواج و همسرگزینی در روستای گندمینه (ازدواج و عمومیت آن):
۱۶۸	روابط خانوادگی و فامیلی (عمودی):
۱۶۹	روابط خویشاوندی در روستا:
۱۷۱	القاب و نسبتهای فامیلی:
۱۷۵	ساختار فرهنگی مذهبی روستا:
۱۷۵	تقسیم کار:

۱۷۶	تعاون و همکاری در روستا:
۱۷۷	الف: جنبه های کاری آن می تواند شامل:
۱۸۸	جنبه های فرهنگی اجتماعی تعاون در روستا:
۱۹۰	آداب و رسوم:
۱۹۰	پرگن:
۱۹۲	جشنها:
۱۹۶	شیلان:
۱۹۶	اعیاد مذهبی فطر و قربان:
۱۹۸	عروسی:
۲۰۳	مراسم عزاداری و عز:
۲۰۷	بهداشت و درمان:
۲۰۷	حمام های روستا:
۲۱۲	گیاه درمانی و درمانهای سنتی در روستا:
۲۱۵	مذهب و اعتقادات:
۲۱۵	مذهب:
۲۱۸	تعزیه خانی در روستا:
۲۱۹	تاثیر مذهب در زندگی مردم:
۲۲۱	غذاها:
۲۲۵	پوشش در روستا:
۲۲۵	لباس زنانه:
۲۲۸	لباس مردان:
۲۳۱	کفش:
۲۳۳	چهره ها در گذر زمان:

۲۳۵	صنایع دستی روستا:
۲۳۹	بازیها و سرگرمی ها:
۲۵۳	بازیها و سرگرمی های دختران:
۲۵۵	خرافت و باورها:
۲۶۱	قصه ها و داستانهای قدیمی در روستا:
۲۶۳	دوگوله:
۲۷۰	راه و بی راه:
۲۷۶	حیدر بگ و سممبر:
۲۸۴	کره سوز (کره اسب سبز):
۲۸۸	روستا در دوران جنگ تحمیلی:
۲۸۹	زندگی نامه شهدای والا مقام روستای گندمینه:
۲۹۰	زندگی نامه شهید والا مقام سید رضا هاشمی:
۲۹۴	شهید والا مقام سید جلال موسوی:
۲۹۶	شهید والا مقام فتح الله کریمی:
۲۹۸	شهید والا مقام حبیب الله کریمی:
۳۰۰	شهید والا مقام محمود احمدی:
۳۰۲	شهید والا مقام ذبیح الله کریمی:
۳۰۴	شهید والا مقام بهروز جهانگیری:
۳۰۶	بسیجی جاوید الاثر محمد رضا مداحی:
۳۰۸	جاوید الاثر خیر الله رجبی:
۳۰۹	جاوید الاثر خلیل قادری:
۳۱۵	گوش گندمینه:
۳۱۷	لغت نامه:

مقدمه

در جوار رشته کوههای سر به فلک کشیده زاگرس روستایی در آغوش کوهساران آرمیده است از دور که به او می نگریستم برگهای نا خوانده تاریخ را در صورت کهن سالش می دیدم. دستان سخاوتش را می دیدم که از رنج دوران پینه بسته بود اما باز هم جرعه‌های زلال حیات او همچون همیشه در جویباران مهربانش جاری بود می دیدم که چشمان همرنگ بهارش پر بود از ناگفته‌های سالیانی دراز و مظلومیتی فراموش شده گویی در انتظار مسافری از جنس بهاران است تا اینچنین غمچه‌های بغض ناشکفته اش را از پستوی سکوت دیرینه اش فریاد زند. بی درنگ پای چشمه ساران بی شمارش به نظاره نشستم تا شاید همدمی شایسته برای رازهای نهفته در سینه‌اش و یا زبانی لایق برای فریاد زدن حقانیت او در عزلتی که سالهاست بر خود تنیده است شوم.

موقعیت جغرافیایی روستا:

گندمینه یکی از روستاهای بزرگ شهرستان الیگودرز واقع در استان لرستان می باشد که در تقسیمات شهرستان در بخش ببرود شرقی قرار گرفته است. ببرود در لغت به معنی نقطه بریده شدن رودها از یکدیگر است از طرفی ریشه اصلی این لغت به احتمال زیاد لغت پربارود بوده و دلیل آن هم وجود رودها و رودخانه های بزرگ و کوچکی است که در این منطقه در جریان است. ببرود منطقه بسیار وسیعی است که از کوههای سربه فلک کشیده

دشتهای حاصلخیز و رودهای خروشان تشکیل شده است این منطقه از دامنه های شمالی کوه مرتفع قالی کوه شروع شده و تا دانه جنوبی رشته کوه کمربسته ادامه می یابد. تقریباً تمامی رودهای این منطقه به سمت جنوب ایران در جریانند که این رودهای خروشان سر انجام در بستر رودخانه کارون آرام گرفته و در انتها به خلیج همیشه فارس می ریزند. در میان این رودها تنها رودخانه ای که به سمت مرکز ایران در جریان است رودخانه دربند روستای گندمینه است. مرکزیت بربرود غربی شهر شاهپور آباد است و مرکز بربرود شرقی شهر تازه تاسیس چمن سلطان می باشد. روستای گندمینه در شرقی ترین نقطه استان لرستان قرار گرفته است و در خط مرزی سه استان اصفهان مرکزی و لرستان واقع گردیده است. فاصله این روستا تا شهر الیگودرز ۳۰ کیلومتر تا مرکز استان n کیلومتر تا اصفهان ۲۰۵ کیلومتر و تا خمین n کیلومتر می باشد طول و عرض جغرافیایی این روستا می باشد این روستا با روستاهای رکن آباد در جنوب شرقی چمن سلطان در جنوب گایکان و جوزدر غرب رضا آباد و دهنو، آشنا خور و قلعه در شمال روستای هنده در شمال شرقی باقرآباد در جنوب غربی همسایه می باشد فاصله روستا تا جاده ترانزیت اصفهان به الیگودرز پنج کیلومتر است و از هر طرف به وسیله جاده های خاکی مال رو با روستاهای مجاور در ارتباط است. مرز طبیعی میان روستای گندمینه و گایکان گلال میون حد می باشد که در ادامه همین گلال روستای گندمینه را از روستاهای جوز و باقرآباد جدا می کند. مرز میان روستای گندمینه با چمن سلطان رودخانه بردره و مزا خلیج می باشد مرز میان این

روستا با روستای رکن آباد نیز مزارع مرغ پهنه و برد غلاغا می باشد مزارع در درازا تماما متعلق به روستای گندمینه می باشد که تا مزارع چپ دره ادامه پیدا می کند. مرز میان روستای گندمینه با روستای هنده از چشمه آب گرم و از پل نوغان می باشد. مرز میان روستای گندمینه با روستاهای شمالی نیز حوزه آبریز کوههای ویلو و ویلک و کوه تیز می باشد. که تخت ویلو و چشمه سر سیل نیز تماما در حوزه آب ریز روستای گندمینه و متعلق به روستای گندمینه می باشد.

کوههای روستا:

این روستا در امتداد سلسله جبال زاگرس و در دامنه رشته کوه کمر بسته که همانند کوههای زاگرس که از سوی شمال غربی به سمت جنوب شرقی کشیده شده اند واقع شده است این رشته کوه از شمال الیگودرز از گردنه خاکبار (خاکووار) امتداد یافته به سمت صحرای دربند و کوههای هندوکش و در آخر به قله هل میش منتهی می شود بلندترین کوه این رشته کوه کوه ویلو (کوه گپ) با ارتفاع ۳۲۸۵ متر و سپس برادر کوچکتر آن یعنی ویلک با اختلاف ۸۰ متری است دیگر قله های این رشته کوه عبارتند از تیغ دوم کمر بسته، قله مرکزی، تیغ اول، تنگ خسرو، گایکان، کمرکوه اگر از سوی تنگ دربند به سمت غرب رشته کوه را دنبال کنیم در ابتدا رشته کوه با شیب ملایمی آغاز می شود و سپس به قله ویلک برخورد می کنیم که دامنه جنوبی آن به تخت ویلو یا تخت خسرو منتهی می شود و سپس این قله به واسطه تنگه فراق و سر سیل